

Verneområdestyret
for Skardsfjella og
Hyllingsdalen

Årsrapport 2022

Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen

Padling på Storhåen, Rien.

Forord

Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde ble opprettet 9.januar 2009. Det samme gjelder naturreservatene Tjerråøyen, Litjrien, Djuptjønna og Viglåa, mens Finnfloen naturreservat ble opprettet 21. desember 1990.

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag var forvaltningsmyndighet for verneområdene i starten. Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen overtok forvaltningsansvaret i 2013 og styrets myndighet er beskrevet i vedtekter fastsatt av Miljødirektoratet, sist oppdatert 01.01.2020.

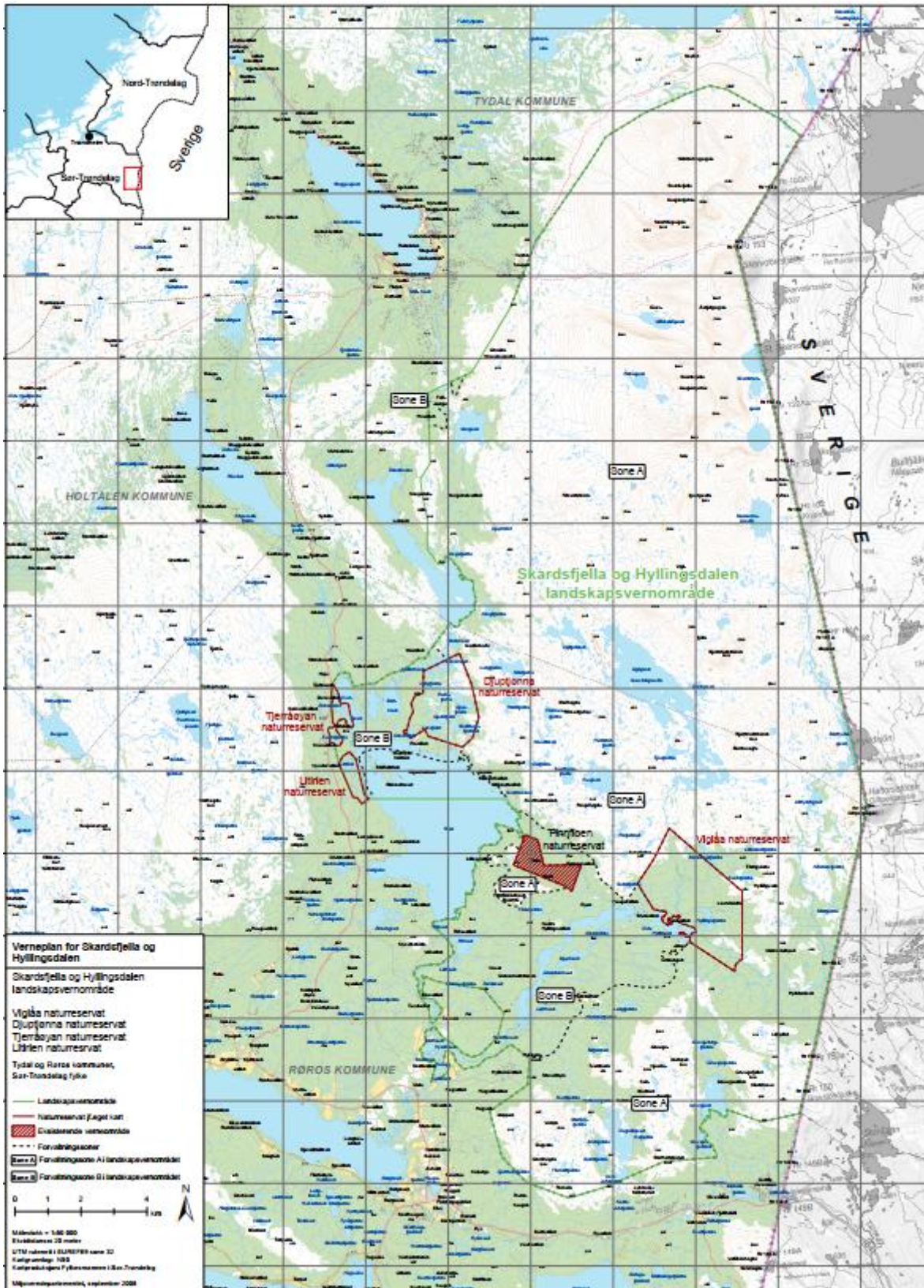
Fra 01.07.2014 har det vært tilsatt nasjonalparkforvalter med kontorsted i Tydal. Stillingen har hatt sekretariatsfunksjon for dette verneområdestyret og for nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sytan. Fra 01.06.2019 har det vært tilsatt to nasjonalparkforvaltere på kontoret i Tydal.

Årsrapporten gir en samlet framstilling av verneområdestyrets og nasjonalparkforvalternes arbeid, og gjennomførte tiltak og møter i 2022. Dette er første året det er laget årsrapport for dette styret.

Utsikt mot Møsjøen

1. Verneområdene – status

Oversiktskart for de aktuelle verneområdene.

Forvaltningsplanen for Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde og naturreservatene, ble godkjent november 2016. Det har vært arbeidet med en besøksstrategi for områdene siden 2018, som forventes ferdig i 2023.

Formålene med vernet av de ulike verneområdene som verneområdestyret forvalter er gjengitt under:

Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde

«Formålet med Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde er å ta vare på et større naturområde som er relativt lite påvirket av tyngre tekniske inngrep, med det biologiske mangfold som preger landskapet. Den urørte vassdragsnaturen knyttet til Glommas kilder er her av særlig verdi. Fjellbjørkeskogen skal ivaretas som en viktig del av landskapsbildet. Vernet omfatter også verdifulle innslag av kulturlandskap, kulturminner og sammenhengen mellom disse, særlig de tallrike samiske kulturminner.

Allmennheten skal gis anledning til natur- og landskapsopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av tilrettelegging.

Ivaretagelse av naturgrunnet innenfor landskapsvernområdet er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.»

Tjerråøyen naturreservat

«Formålet med fredningen er å bevare et urørt og spesielt våtmarksområde med sitt biologiske mangfold i form av naturtyper, økosystemer, arter og naturlige økologiske prosesser. Området har også særskilt vitenskapelig betydning som referanseområde og er egenartet i form av rik forekomst av eutrofe (næringsrike) vierkratt og et rikt fugleliv.

Ivaretagelse av naturgrunnet innenfor landskapsvernområdet er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.»

Litlrien naturreservat

Formålet med fredningen er å bevare et urørt og spesielt våtmarksområde med sitt biologiske mangfold i form av naturtyper, økosystemer, arter og naturlige økologiske prosesser. Området har også særskilt vitenskapelig betydning som referanseområde og er egenartet i form av rik forekomst av eutrofe (næringsrike) vierkratt og et rikt fugleliv.

Ivaretagelse av naturgrunnet innenfor landskapsvernområdet er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.

Djuptjønnen naturreservat

«Formålet med fredningen er å bevare et urørt og spesielt våtmarksområde med sitt biologiske mangfold i form av naturtyper, økosystemer, arter og naturlige økologiske prosesser. Området har også særskilt vitenskapelig betydning som referanseområde og er egenartet i form av et rikt fugleliv knyttet til vann og våtmark.

Ivaretagelse av naturgrunnet innenfor landskapsvernområdet er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.»

Viglåa naturreservat

«Formålet med fredningen er å bevare et tilnærmet urørt bjørkeskogsområde med sitt biologiske mangfold i form av naturtyper, økosystemer, arter og naturlige økologiske prosesser. Området har også særskilt vitenskapelig betydning som referanseområde og er egenartet i form av at det er et av de mest urskogsne bjørkeskogsområder i Rørosdistriktet.

Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor landskapsvernområdet er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.»

Finnfloen naturreservat

«Formålet med fredningen er å bevare et stort, variert myrsystem i Rørosregionen, med et rikt plante- og dyreliv.»

Litrien naturreservat.

2. Aktører i forvaltningen av verneområdene

Verneområdestyret

Forvaltningsmyndigheten for Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde med naturreservatene ble overført fra Fylkesmannen til verneområdestyret i 2013. Verneområdestyret skal ivareta lokal forankret forvaltning og består av politisk valgte representanter; en representant fra hver av de to berørte kommunene og en fra berørt fylkeskommune og to representanter fra Sametinget.

Representantene fra kommunene og fylkeskommunen blir oppnevnt etter hvert kommune og fylkestingsvalg, mens representantene fra sametinget blir oppnevnt etter samtingsvalget. Det betyr

at det oppnevnes 3 nye medlemmer etter kommunevalgsår, og 2 nye medlemmer etter stortingsvalgår. Styremedlemmene sitter normalt minst en valgperiode, dvs 4 år.

Medlemmer av verneområdestyret har i 2022 vært følgende:

Rolle	Ordinært medlem	Varamedlem	Representerer
Leder	Even Østbyhaug	Jens Arne Kvello	Tydal kommune
nestleder	Elin S. Tamnes	Torgrim Torpet	Røros kommune
styremedlem	Rasmus Skålholt	Tove Eivindsen	Trøndelag fylkeskommune
styremedlem	Mona Fjellheim	Jenny Fjellheim	Sametinget
styremedlem	Nils Tonny Brandsfjell	Ole Aslak Fjellheim	Sametinget

Faglig rådgivende utvalg

Rådgivende utvalg består av representanter for de ulike interessene i verneområdene så som grunneiere, reindriften, forum for natur og friluftsliv og fjellstyrene.

Verneområdestyret har minst ett årlig dialogmøte med rådgivende utvalg. I år ble det gjennomført 6.oktober på Væktarstua hotell.

Tabellen viser oversikt over medlemmer, varamedlemmer og hvem de representerer.

Medlem	Varamedlem	Representerer
Per Albert Sødal	Rune Kurås	Aursund Fjellstyre
Bjørn Schølberg	Fredrik Fredriksen	Forum for natur og friluftsliv FNF
Rune Pollestad	Rune Brynhildsvoll	Hytteeierne
Simon Danielsen	Nils Aksel Bransfjell	Essand reinbeitedistrikt/Saanti sijte
Bjarne Haugen	Eva Nordfjell	Riast-Hylling reinbeitedistrikt/Gåebrien sijte
Asbjørn Hegstad		Grunneierne i Tydal
Helge Thorsvold		Grunneierne i Røros

Administrativt kontaktutvalg

Det er etablert et administrativt kontaktutvalg for å få til den gjensidige kontaktutvekslingen mellom ulike forvaltningsorgan i området. Følgende organisasjoner er invitert med i administrativt

kontaktutvalg: Tydal kommune, Røros kommune, Klima- og miljøavdelingen og reindriftsavdelingen hos Statsforvalteren i Trøndelag og Trøndelag fylkeskommune. Sekretær for kontaktutvalget er nasjonalparkforvalter.

Medlem	Representerer
Ragnhild R. Trønnes	Røros kommune
Tore Evavold	Tydal kommune
Hauke Haupts	Trøndelag fylkeskommune
Simen Olafsen	Reindriftsavdelingen, Statsforvalteren i Trøndelag
Inge Hafstad	Klima- og miljøavdelingen, Statsforvalteren i Trøndelag

Møtene med administrativt kontaktutvalg har blitt avholdt sammen med dialogmøte med rådgivende utvalg.

Nasjonalparkforvaltere

Nasjonalparkforvalterne ivaretar sekretariatsfunksjonen for verneområdestyret og utvalgene. I 2022 har Marit Sophie Berger hatt hovedansvar for Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen, mens Lars Slettom har hatt hovedansvar for Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan. Begge forvaltere har kontorsted ved forvaltningsknutepunktet på 705 Senteret i Tydal og bistår begge styrene ved behov. Forvalterne forbereder saker for styret, driver informasjon og gjennomfører tiltak, samt holder kontakt med brukerne av verneområdet.

Naturopsynet

Statens naturopsyn (SNO) har ansvar for oppsyn i verneområdene. Tom Johansen var vår SNOer for fram til 01.08.2022 da han gikk av med pensjon. Kristin Lund Austvik overtok denne stillingen fra 01.10.2022. Kristin Lund Austvik har også SNOer i Sylan landskapsvernområde og for verneområdene knyttet til nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia.

Mye av oppsynsarbeid og gjennomføring av tiltak innenfor Røros kommune er gjennomført med kjøp av tjenester fra Aursund fjellstyre. I Tydal kommune er gjennomføring av tiltak i stor grad løst ved tjeneskjøp fra Fjelldriv AS.

Det vises til egen rapport fra SNO.

3. Arbeid i verneområdestyret 2022

Møter og befaringer for verneområdestyret

Dato	Møtetype	Sted
24.03.2022	Møte i Verneområdestyre	705 Senteret, Ås i Tydal
23.05.2022	Møte i Verneområdestyre	Veksthuset, Røros
02.06.2022	Møte i Verneområdestyre	Enkeltsak pr e-post
04.07.2022	Møte i Verneområdestyre	Enkeltsak pr e-post
17.08-18.8.2022	Befaring – innfallsporter og stier	Røros og Tydal med overnatting på Nedalshytta
06.10.2022	Dialogmøte med verneområdestyret, rådgivende utvalg og administrativt kontaktutvalg. Tema: Besøksstrategi Møte i Verneområdestyre	Væktarstua i Stugudalen, Tydal
25.11.2022	Møte i Verneområdestyre	Røros hotell, Røros

Rast «etter badet» ved styrets befaring til badekulpene ved Nord-Skardsfjellet 18.08.2022. Fra venstre: Lars Slettom m/Milo, Nils Tonny Brandsfjell, Torgrim Torpet, Mona Fjellheim, Kristin Lund Austvik og Even Østbyhaug.

Saker til behandling i verneområdestyret og delegert til nasjonalparkforvalter i 2022.

Totalt har det vært behandlet 38 styresaker (ST), 16 delegerte saker (DS) og 14 referatsaker (RS) i 2022. I oversikten under er styresaker og delegerte saker fordelt på ulike sakstyper. Generelle saker som er standard på alle møter er ikke tatt med i oversikten (det gjelder godkjenning av innkalling og saksliste, valg av person til å undertegne protokoll, samsesak for referatsaker og delegerte saker og eventuelt). Delegasjon av myndighet fra verneområdestyret til nasjonalparkforvalter er i henhold til styrets vedtekter og vedtak fattet av verneområdestyret i sak ST 5/2016.

Type saker	Styret	Delegert
Administrative saker (konstituering av styre og besøksstrategi)	3	
Motorferdsel i utmark, hvorav 7 på barmark	3	15
Bygninger (hvorav 1 klagesak)	4	
Økonomi (Søknad om midler til drift og tiltak)	2	
Forskning og overvåking	1	
Organisert ferdsel	1	1
Totalt	14	16

Det er behandlet flest motorferdselsaker i 2022. De fleste tillatelsene til motorferdsel er flerårige med inntil 4 års varighet.

4. Aktiviteter gjennomført av nasjonalparkforvalterne

Tabellen under viser grovt deltagelse på møter og kurs som er knyttet til arbeidet i verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen.

Det er i tillegg ukentlige møter med de andre forvalterne i Trøndelag og månedlige interne møter hos statsforvalteren i Trøndelag, disse er ikke tatt inn i oversikten under.

Dato	Tema	Hvor
Januar	Fagdag Fjellrev NINA	Digitalt
Januar	Webinar Info-satsing Miljødirektoratet	Digitalt
Februar	Webinar -Rødlista	Digitalt
Februar	Planleggingsmøte utstilling 705 Senteret	Tydal
Mars	Forvaltersamling 2 dager	Trondheim
Mars	Møte verneområdestyret	Tydal
Mars	Webinar Vilårssetting	Digitalt
Mars	Kompetansedag verneområdestyret	Stjørdal
April	Møte med Tydal kommune. Aktiviteter 705 Senteret	Tydal
April	Webinar – Merkevaren Norges nasjonalparker	Tydal
April	Anbud Infopunkt ved 705 Senteret	Tydal
Mai	Dialogmøte Fjellredningen	Digitalt
Mai	Webinar - Stiskulen	Digitalt
Mai	Planleggingsmøte SNO	Digitalt
Mai	Utstillingsåpning og temamøte «Natur under press», 705 Senteret	Tydal

Mai	Webinar - overtredelsesgebyr	Digitalt
Mai	Møte verneområdestyret	Røros
Juni	Oppfølging arbeid med infopunkt 705 Senteret	Tydal
Juni	Besøk fra Tydal skole på utstillingen «Natur under press» 2 dager	Tydal
Juni	Regionsamling for forvaltere 2 dager	Smukksjøseter
Juni	Reindriftskonferanse	Stjørdal
Juni	Møte - kartlegging samiske kulturminner, Aajege	Røros
Juni	Befaring med Tydal kommune, Dalslia	Stugudalen
Juni	Befaring Ledalen – tiltak kjørespor	Holtålen
August	Befaringer verneområdestyret, 2 dager	Brekken og Tydal
September	Opplæring nettsider - Webmekkeren	Tydal
September	Befaring kjørespor Hyddkroken	Brekken
September	Webinar – feltstøtte og planarbeid	Digitalt
September	Webinar: verneområder og klimatilpassning	Digitalt
September	Utarbeide utkast til besøksstrategi	
Oktober	Dialogmøte om besøksstrategien verneområdestyret, rådgivende utvalg og administrativt kontaktutvalg. Styremøte	Stugudalen
Oktober	Søknad om autorisasjon for besøkscenter Skog ved 705 Senteret	Digitalt
Oktober	Seminar – Bærekraftig besøksforvaltning	Digitalt
Oktober	Ulike miljøfagwebinar	Digitalt
Oktober	Oppsummerings- og planleggingsmøte med SNO	Tydal
November	Forvaltersamling i Trøndelag	Røros
November	Møte verneområdestyret	Røros
Desember	Søknader om driftsmidler tiltaksmidler og informasjonsmidler til aktiviteter ved 705 Senteret	Digitalt

5. Prioriterte arbeidsoppgaver og gjennomførte tiltak

Besøksstrategi

Det har vært prioritert arbeid med ferdigstilling av besøksstrategien. Besøksstrategien har vært til faglig godkjenning hos Miljødirektoratet og har vært ute på en høringsrunde. Tilbakemeldingene fra blant annet Miljødirektoratet tilsier at vi må gjøre et grundigere arbeid med mer detaljer rundt hvert enkelt informasjonspunkt/innfallsport før besøksstrategien kan vedtas. Dette vil bli gjort i 2023.

[Utkast til besøksstrategi](#)

Informasjonspunkt ved 705 Senteret

Dette gjelder utvendig informasjon ved forvaltningsknutepunktet på 705 Senteret i Tydal, og er et fellesprosjekt med Nasjonalparkstyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen og Sylen. Dette ble så å si ferdigstilt sommeren 2022. Kartplakat for Skardsfjella og Hyllingsdalen vil bli satt opp så snart vi får produsert et kart i tråd med godkjent besøksstrategi. Teksten på temaplakaten for reindrift må justeres noe slik at den også omtaler Riast/Hylling reinbeitedistrikt.

Informasjonspunktet ved 705 Senteret i Tydal

Utskifting av kreosot-sviller

Det har gjennom flere år pågått et arbeid med å få skiftet ut kreosotholdige sviller med plank i malmfuru langs Krokvegen inn til Hyddkroken. Dette er nå gjennomført og svillene vil bli transportert ut i løpet av 2023.

Skjøtsel på setervoller

Det er også i år utbetalt godtgjørelse til utført skjøtsel på de prioriterte setervollene Røbekkvollen, Rihåvollen og Nedre Hyllingsvollen. Skjøtselen utføres av setereierne etter nærmere avtale. Ordningen med godtgjørelse har pågått siden 2015, og tilbudet har vært gitt til de 5 prioriterte setervollene Rihåvollen, Nedre Hyllingsvollen, Røbekkvollen, Hyddkroken og Strickertvollen. I 2022 ble det gjennomført en botanisk rekartlegging av NTNU Vitenskapsmuseet v/Dag-Inge Øyen. Befaringene ble gjort sammen med setereierne og det er laget skjøtselsråd for videre skjøtselsarbeid.

Løveskilt mv.

Hvert år er det behov for oppsetting av nye løveskilt og underskilt. Aktuelle underskilt er sykling forbudt og motorferdsel forbudt med underteksten «gjelder også el-sykel». På Hyllingsvegen er det lov å sykle fram til Hyllingstjønna og på Krokvegen fram til Hyddkroken, og det er derfor satt opp skilt med sykling forbudt ved disse endepunktene.

Det ble i 2014 og 2015 satt opp informasjonstavler ved aktuelle innfallsporner. Disse blir vedlikeholdt inntil videre. I 2022 ble tavla i Brekken sentrum beiset. Det vil skje en revidering av innfallsportene som følge av valg som tas i besøksstrategien. De innfallsportene og informasjonspunktene som beholdes vil etterhvert få nye tavler og plakater i tråd med merkevaren for Norges nasjonalparker.

Nettside

Arbeidet med nettside er startet opp men satt i bero til besøksstrategien er vedtatt.

Forvaltningsknutepunktet ved 705 Senteret

Det er gjennomført et prosjekt med utvikling av 705 Senteret som besøkssenter for verneområdene. Vi hadde igjen noe restmidler fra bevilgning i 2021 som ble benyttet til videreføring av utstilling om sporløs ferdsl og ny utstilling om «Natur under press» som åpnet i juni 2022. I denne utstillingen ble det fokusert på tap av naturmangfold, ny rødliste av arter(2021) og historien om oppfølging av jaktfalken i Tydal gjennom 40 år. Vi arrangerte en temakveld med fokus på jaktfalk og fugler i vår nære natur. Utstillingen står inntil videre. Det ble også tatt initiativ til sammen med Tydal kommune å søke om autorisasjon for 705 Senteret som besøkssenter for skog. En slik autorisasjon ville ha utløst midler fra Miljødirektoratet til investeringer og drift av besøkssenteret. Vi ble ikke autorisert i denne omgang. Det er senere søkt om andre midler fra Miljødirektoratet til informasjonsaktivitet ved senteret for 2023.

6. Økonomisk oversikt over midler disponert av verneområdestyret 2022

Post	Formål	Bevilget	Disponert	Balanse
1420.31	Tiltaksmidler	300 000	300045	-45
1420.21	Drift styret	220 000	225 637	-5 537
1420.21	Besøksstrategi	30 000	30 000	0
0525.21	Utvikling av forvaltningsknutepunktet	46 575	46 575	0

Underskudd i 2022 er dekt med overskuddsmidler fra andre verneområdestyret i Trøndelag.